

ชื่อวิทยานิพนธ์	การไถ่เกี้ยข้อพิพาทเกี่ยวกับครอบครัวตามบทบัญญัติแห่งศาสนาอิสลามของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดสงขลา : วิธีการ และความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ
ผู้เขียน	นายอคุลเดช โต๊ะแอ
สาขาวิชา	อิสลามศึกษา
ปีการศึกษา	2560

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาวิธีการไถ่เกี้ยข้อพิพาทของสำนักงานของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดสงขลา 2) เพื่อศึกษาระดับและเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้รับบริการ โดยการจำแนกตามเพศ อายุและระดับการศึกษาทางด้าน ต่อการไถ่เกี้ยข้อพิพาทเกี่ยวกับครอบครัวของสำนักงานของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดสงขลา3) เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขและปรับปรุงการไถ่เกี้ยข้อพิพาทเกี่ยวกับครอบครัวของสำนักงานของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดสงขลาโดยใช้การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method) การเก็บข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ข้อมูลเชิงปริมาณ(Quantitative Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถามจำนวน 127 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายและข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) บุคคลที่ให้ข้อมูลหลัก(Key Informants) จำนวน 5 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ผลการวิจัยพบว่า

- 1) วิธีการไถ่เกี้ยข้อพิพาทมีรูปแบบและขั้นตอนการไถ่เกี้ยข้อพิพาทดังนี้
 - 1.1) การรับเรื่องร้องเรียนและซักถามปัญหาข้อพิพาทในเบื้องต้น
 - 1.2) ติดต่อผู้ถูกร้องเรียนมาซักถามปัญหาข้อพิพาท
 - 1.3) เรียกคู่กรณีทั้ง 2 ฝ่ายมาพร้อมกันเพื่อพูดคุยและหาข้อสรุปโดยใช้วิธีการซักถามต่อหน้าพร้อมทั้ง 2 ฝ่าย และแยกห้องประชุมพูดคุยในกรณีพิพาทที่รุนแรงไม่สามารถควบคุมได้
 - 1.4) ดำเนินการไถ่เกี้ยข้อพิพาทเบื้องต้นจะเกริ่นนำด้วยการอ่านคุอาอูอ่านสุเราะหุฟาตีหะฮฺ และตักเตือน (นาซีฮัต) ด้วยหลักคำสอนอิสลาม การไถ่เกี้ยข้อพิพาทใช้วิธีการพูดคุยหาข้อสรุปจากทั้ง 2 ฝ่าย หากยอมรับจากข้อสรุปด้วยการยอมความกันได้ก็ถือเป็นอันเสร็จสิ้นโดยการลงชื่อทั้ง 2 ฝ่ายในสัญญาไถ่เกี้ย แต่หากคู่พิพาทไม่สามารถตกลงตามข้อสรุปหรือยอมความกันได้ ผู้ทำหน้าที่ไถ่เกี้ยจะยุติการไถ่เกี้ย โดยให้คู่พิพาททั้ง 2 ฝ่ายลงชื่อในสัญญาไถ่เกี้ยและระบุในสัญญาตอนท้ายว่าไม่สามารถไถ่เกี้ยได้

2) ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดสงขลาภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเปรียบเทียบระดับความแตกต่างความพึงพอใจของผู้ใช้บริการการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทที่มีเพศและระดับการศึกษาทางด้านศาสนาที่ต่างกัน ไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้ให้บริการการไกล่เกลี่ยที่มีอายุต่างกัน มีความแตกต่างอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

3) ข้อเสนอแนะในการแก้ไขและปรับปรุงรูปแบบการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ภาพรวมคิดเป็นร้อยละ 11 ซึ่งมีประเด็นที่ต้องมีการปรับปรุงและแก้ไข คือด้านสถานที่มากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการบริการ ด้านบุคลากรด้านระยะเวลาในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ด้านผลของการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท และด้านกระบวนการและขั้นตอนน้อยที่สุด

Thesis Title	Islamic Family Dispute Mediation Practice by the Islamic Committee of Songkhla : Method and User's Satisfaction
Author	Mr.Adundej To-ae
Major Program	Islamic Studies
Academic Year	2017

ABSTRACT

This study aimed 1) to examine approaches of family conflict mediation of the Islamic Committee of Songkhla, 2) to investigate and compare satisfaction levels of clients divided as genders, ages, and levels of Islamic education on family conflict mediation, 3) to gather recommendations and solutions on family conflict mediation of the Islamic Committee of Songkhla by mean of mixed method research. Data collection was separated into two parts. In quantitative research, it was conducted with 127 samples using simple sampling. In qualitative research, it was manipulated with five key informants using purposive sampling.

The findings were as follows.

1) The procedure of the family conflict mediation comprised as follows :

1.1) to receive a complaint and preliminarily inquire the conflicts;

1.2) to contact a complainant to ask about a conflict;

1.3) to call two involved sides for a face-to-face talk by questioning and make conclusions, as well as separate the questioning rooms in case of uncontrollable and severe conflicts.

2) The overall satisfaction of the clients on family conflict mediation of the Islamic Committee of Songkhla was at high level. There was no a statistically significant difference between the genders and the Islamic education levels of the clients. However, there was a statistically significant difference in the ages of the clients at 0.05.

3) The overall recommendations and solutions of family conflict mediation of the Islamic Committee of Songkhla were at 11 percent. The highest recommended issues to be improved and solved were on the meeting.

موضوع البحث	طرق صلح النزاعات الأسرية في الشريعة الإسلامية لدى المجلس الإسلامي بولاية سونكلا ورضا المستفيدين لهذه الخدمة
الباحث	عادون ديت توعي
التخصص	الدراسات الإسلامية
العام الجامعي	1438 هجرية

مستخلص البحث

تهدف هذه الدراسة إلى (1) دراسة طرق الصلح الإسلامي للنزاعات الأسرية بالمجلس الإسلامي بولاية سونكلا (2) دراسة مستويات رضا المستفيدين عن الصلح الإسلامي للنزاعات الأسرية بالمجلس الإسلامي بولاية سونكلا حسب الجنس والعمر والمراحل الدراسية (3) جمع الاقتراحات وطرق تعزيز الصلح الإسلامي للنزاعات الأسرية بالمجلس الإسلامي بولاية سونكلا باستخدام منهج البحث المندمج لجمع البيانات من طريقتي الكمي وأفراد عيناتها 127 حيث اختارها بالطريقة العشوائية، والنوعي وأفراد عيناتها 5 حيث اختارها بالطريقة العمدية وقد توصل البحث إلى نتائج تالية :

1. يعتمد المجلس الإسلامي بولاية سونكلا في الصلح الإسلامي للنزاعات الأسرية على الترتيبات

الآتية :

- 1.1 قبول الشكوى من المدعي واستفساره عن النزاعات الأسرية في شكل مبدئي.
- 1.2 استدعاء المدعى عليه واستفساره عن النزاعات الأسرية.
- 1.3 استدعاء كلا الطرفين للاستيضاح والبحث عن الحل بوجودهما معاً أو أفراد كل منهما للاستيضاح عند شدة النزاعات.
- 1.4 إجراء الصلح الإسلامي للنزاعات الأسرية بدعاء وقراءة سورة الفاتحة والنصيحة بتعاليم الإسلام والبحث عن الحل لكلا الطرفين حيث ينتهي الإجراء بتوقيعيهما خطياً عند موافقته أو رفضه.
2. مستوى رضا المستفيدين عن خدمات الصلح الإسلامي للنزاعات الأسرية بالمجلس الإسلامي بولاية سونكلا عالى وجه العموم والمقارنة بين رضا المستفيدين في مختلف الأجناس والمراحل الدراسية والديانة والعمر في معدل 0.5 .

3. اما لجوانب المطلوبه للتصليح والتعزيز على حب النتيجة العامة وهي 11% من المقترحات وذات الاهمية على حب الترتيب التنارى وهي جانب وضع مكان الصلح، ثم جانب الخدمات ثم جانب كفاءته الموظفين ثم جانب الاوقات الشندمة في عملية تفيد الصلح، ثم جانب عملية وترتيبات تنفيذ الصلح وهي اقل المقترح المطلوب في التصليحوالتعزيز.